

Kareda Vallavalitsus

Kareda valla arengukava

aastateks 2014-2020

Visioon 2020

Tegevuskava 2014-2018

Vastu võetud Kareda Vallavolikogu 18.11.2014 määrusega nr16

Peetri 2014

1	METOODILINE SISSEJUHATUS.....	3
1.1	Arengukava koostamise meetodika ja arengukava osad.....	3
1.2	Arengukava elluviimise seire ja ajakohastamine	3
1.3	Arengukavas esitatud põhimõisted	3
2	KAREDA VALD AASTAL 2012: SEISUND, PROBLEEMID, ARENGUEELDUSED	4
2.1	Hinnang eelmise perioodi arengukava täitmisele	4
2.2	Asend ja üldisloomustus.....	4
2.3	Rahvastik ja asutus	5
2.4	Kohalik omavalitsus.....	5
2.5	Tööjõud	6
2.6	Ettevõtlus.....	7
2.7	Infrastruktuur.....	7
2.8	Haridus ja noorsootöö	9
2.9	Kultuur, sport ja vaba aeg	10
2.10	Sotsiaaltoetused, elanike tervis ja turvalisus	10
3	TULEVIKUVISIOON 2020.....	11
4	TEGEVUSKAVA AASTATEKS 2014-2018	14
	* tegevused ei ole kajastatud eelarvestrateegias	19
5	ARENGUKAVA SEOSSED JÄRVA MAAKONNA ARENGUSTRATEEGIA JA TEISTE ARENGU-DOKUMENTIDEGA NING PLANEERINGUTEGA	20
6	LISAD.....	21
6.1	Munitsipaalomandisse taotletavad maad.....	21
6.2	Arengukava täitmine 2008-2014.....	21

1 METOODILINE SISSEJUHATUS

1.1 Arengukava koostamise meetodika ja arengukava osad

Käesoleva Kareda valla arengukava: strateegia aastani 2020, tegevuskava 2013-2017, menetluse algatamine toimus Kareda Vallavolikogu 21. detsembri 2010.a. määrusega nr 17.

Arengukava koostamise aluseks on võetud Kareda valla arengukava 2007-2013, mis on vastu võetud Kareda Vallavolikogu 24.10.2006 määrusega nr 18 ning muudetud Kareda Vallavolikogu 25.09.2007 määrusega nr 16.

Arengukava koostamisel on kasutatud OÜ Geomedia poolt välja antud teatmikku „Kohaliku omavalitsuse arengukava koostamise soovitusel.“

Kareda valla arengukava koosneb kuuest osast. Arengukava koostamisel on lähtutud strateegilise arendamise kontseptsioonist.

Esimene osa sisaldab meetoodilist sissejuhatust, milles kirjeldatakse lühidalt arengukava koostamise meetoodikat ja kasutatavaid põhimõisteid.

Teises osas on välja toodud Kareda valla seisundi ülevaade.

Kolmandas osas on kirjeldatud tulevikuvision aastani 2020.

Neljas osa sisaldab tegevuskava aastani 2017, milles on toodud konkreetset tegevused koos planeeritud maksumuse ning tööde läbiviimise ajakavaga. Tegevuskava seostamiseks valla eelarvega kasutati raamatupidamise klassifikaatorit.

Viies osa käsitleb valla arengukava seoseid Järva maakonna arengustrateegia ja teiste arengudokumentidega ning planeeringutega.

Kuues osa sisaldab lisadokumente.

1.2 Arengukava elluviimise seire ja ajakohastamine

Igal aastal toimub arengukava elluviimise kontroll ja hinnangu andmine saavutatule. Arengukava seiratakse enne järgmise aasta vallaelarve koostamist.

Arengukava ajakohastamise käigus korrigeeritakse statistiline materjal, olukorrast tulenevaid probleemipüstitusi, täpsustatakse tegevuskavas toodud eesmärgid ja tegevusi.

1.3 Arengukavas esitatud põhimõisted

Arengukava - arengustrateegiast lähtuv omavalitsusüksuse pika- ja lühiajalise arengu eesmärgid määratlev ja elluviimise võimalusi kavandav seadusandlik dokument.

Arengustrateegia - omavalitsuses kokkulepitud eesmärkide saavutamise üldine teostustee, mis arvestab omavalitsuse tugevaid ja nõrku külgi ning väliskeskkonnast tulenevaid võimalusi ja ohtusid; üldjuhul lähtub visioonist.

Tegevus - investeering, töö vms, mis on vajalik teha/sooritada püstitatud ülesande täitmiseks; tegevuse kirjeldamisel määratakse teostamise aeg, maksumus, finantseerimise allikas ja vastutaja.

Tegevuskava - loend konkreetsetest ülesannetest ja tegevustest, mis on vaja täita püstitatud eesmärkide saavutamiseks.

Visioon - tulevikupilt, mida tahetakse teatud ajaks saavutada ning mille nimel tehakse jõupingutusi.

2 KAREDA VALD AASTAL 2012: SEISUND, PROBLEEMID, ARENGUEELDUSED

2.1 Hinnang eelmise perioodi arengukava täitmisele

Käesolevale arengukavale eelneb „Kareda valla arengukava aastateks 2007-2013“, mis on vastu võetud Kareda Vallavolikogu 24.10.2006 määrusega nr 18.

Arengukava täitmise kohta on vallavalitsus teinud volikogule ettekande igal kevadel koos majandusaasta aruande esitamisega (leitav valla kodulehelt kataloogist „Majandusaasta aruanded“). Eelmise perioodi arengukava täitmise aruanne on käesoleva dokumendi lisas.

2.2 Asend ja üldisloomustus

Kareda vald asub Järvamaa keskosas; 91,6 km², 689 el (2012, 2000. a-l 882 el), keskus Peetri alevikus. Kareda vald on pindalalt ja elanike arvult väikseim maakonnas. Vallas on 1 alevik (Peetri) ja 11 küla.

Muistse Järvamaa keskust Kareda küla (*Carethen*) on mitu korda mainitud Henriku kroonikas (esimest korda 1212). Vald hõlmab Peetri kihelkonna keskosas. Järva-Peetri Püha Peetruse kirik pärineb 14. saj-i I veerandist. Peale Peetri kirikumõisa oli kihelkonnas 3 rüütli- (Kõisi, Müüsleri, Öötla) ja 4 kõrvalmõisa (Ammuta, Kuksema, Ataste, Küti). Atastes tegutses 1837-54 esimene külakoolmeistreid ettevalmistav õppeasutus (hoone on varemeis) Eestimaal.

Kareda vald moodustati Esna vallast 1938 (v.a Vodja asundus). 1945 jagati ta kolmeks (Esna, Peetri, Viisu) külanõukoguks. Vald ennistati 10. X 1991.

Peetri alevikus on põhikooli ja lasteaeda ühendav Peetri Kool (esimesed teated kooli kohta a-st 1829). Kareda Valla Majas (1985, arhitekt Vilen Künnapuu) asuvad peale vallavalitsuse ka spordikeskus, raamatukogu, rahvamaja, noortetuba, perearst. Külaplatsid on Müüsleris, Esnas ja Öötlas.

Peamised tootmisalad on taime- ja loomakasvatus (piimakari), metsamajandus, puidu- ja lihatööstus. Esnas tegutseb kitselaut-meierei. Oluline turismikeskus on Müüsleri mõisaparki rajatud ajaviitepark nn kilplaste küla (Kilplala). Palju elanikke on hõivatud Paides.

Tegutseb mitu külaseltsi (sh Peetri, Viru, ja Õle seltsid, Esna Küla Seltsing), MTÜ-d Peetri Lapsed, Karessen, Tiivasirutus, Läbi Tähevärava, noorteühing Savi ja Kilplaste Gild. Veevärgi ja kanalisatsiooniga asula on Peetri.

Vallas on 47 km riigiteid ja 62 km vallateid. Valla ala läbib Tallinna – Tartu maanteed ja Piibe maanteed ühendav Mäeküla – Koeru maantee.

Arheoloogiamälestised on kivikalmed (Müüsleris ja Esnas), Vainukivi (Ammutas), linnamägi (Villismägi, Esnas) ja kultusekivi (Öötlas). Ehitismälestised on kirik, kabel ja kirikuaia piirdemüür, Ataste seminarahoone, Kõisi tuulik. Huviväärsed on ka 1920.-30. a-ist pärit Esna raudteeasula ning Kareda põlisküla. Peetris asub Vabadussõjas ja I maailmasõjas langenute, Müüsleris Vabadussõja ja Öötlas küüditatute mälestusmärk.

Kareda vald paikneb Pandivere kõrgustiku edelaserval (maapinna kõrgus 75-95 m ü.m) Pandivere veekaitsealal. Maafondist 44 % on haritav maa, 40 % metsamaa ja 7% looduslik rohumaad. Parimad põllumaad on Müüsleri- Peetri-Esna-Ammuta piirkonnas (Peetri ümbrust on nimetatud Järvamaa viljaaidaks). Valla lõunaosas on suured sood ja metsad, kesk- ja põhjaosa valdavalt põllud. Ammutas on laialdane (7 km²) karstiväli. Peamised loodusvarad on mets ja põhjavesi.

Vooluveekogud on Esna jõgi (24 km), Neeva kanal (28 km) ja Öötla oja (2,9 km).

Ammutas on kruusakarjäari moodustunud järv (1,6 ha), väike järv (0,5 ha) on ka Esnas. Valla loodepiirini ulatub Esna MKA (225 ha) ja lõunaossa Kareda LKA (361,9 ha).

2.3 Rahvastik ja asutus

Seisuga 01.01.2012 elab Kareda vallas 689 inimest. Rahvastiku tihedus 7,6 in/km².

ELANIKE ARV ASULATI

	2000	2012
Peetri alevik	312	234
Ammuta küla	40	28
Ataste küla	37	29
Esna küla	74	58
Kareda küla	62	45
Köisi küla	58	54
Küti küla	13	8
Müüsleri küla	130	83
Vodja küla	36	32
Õle küla	11	13
Ämbra küla	22	22
Öötla küla	85	83

ELANIKE VANUSELINE KOOSSEIS

	2000	2012	2014
0-14	187	73	
15-64	542	488	
65+	153	128	
Kokku	882	689	642

Allikad: Statistikaamet (2000), Rahvastikuregister (2012), Maavalitsus (01.01.2014)

Valla elanike arv on viimaste aastatega kahanenud. Põhjuseks on suur väljaränne ja negatiivne iive. Sisserände peamiseks pidurdavaks teguriks on töökohtade vähesus.

2.4 Kohalik omavalitsus

Omavalitsuslik staatus taastati 10. oktoobril 1991. aastal.

Valla hääleõiguslike elanike poolt valitud esinduskoguks on Kareda Vallavolikogu. Volikogus on 9 liiget, moodustatud on 5 alalist komisjoni. Vallavolikogu ainupädevuses on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §22-s sätestatu.

Vallavolikogu poolt moodustatud täitevorgani – Kareda Vallavalitsuse pädevus on määratletud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 30-ga. Vallavalitsuses on 4 liiget, kellest 3 ei tööta vallavalitsuse ametnikena. Valla haldusaparaadis on kokku 7 ametnikku.

Valla eelarvest finantseeritakse 3 munitsipaalasutust: Kareda Valla Raamatukogu, Peetri Kool, Peetri Rahvamaja.

Vald on aktsionär 3 ettevõttes ning osaline mitmes mittetulundusühingus.

Liikmelisus:

Nimi	osalus	Osutatav teenus
AS Järvamaa Haigla	4,125% (31.12.2011)	Raviteenus
AS Paide Vesi	0,054% (31.12.2011)	Veevarustus ja kanalisatsioon
AS Väätša Prügila	2,95% (31.12.2011)	Jäätmekäitlus

MTÜ Järvamaa Omavalitsuste Liit	Liikmed	KOV koostöö koordineerimine
MTÜ Järvamaa Ühistranspordikeskus	liikmed	Transpordi korraldamine Järvamaa maakonnaliinidel
MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus	liikmed	Jäätmevedu ja -käitlemine
MTÜ Järva Arengu Partnerid	liikmed	Kohaliku elu parandamine
MTÜ Südamaa Vabavald	liikmed	Kohaliku elu edendamine

Kareda vallal on sõprusvald – Ylojärvi vald Soome Vabariigis. Oluline on koostöö naabervaldadega. Vald kuulub MTÜ Järva Arengu Partnerid piirkonna Leader-gruppi.

Viimastel aastatel on taas rõhku pööratud võimalikule haldusterritoriaalsele reformile piirkonnas. 2010.aastal tegi Paide Linnavolikogu ettepaneku läbirääkimiste alustamiseks haldusterritoriaalse reformi algatamiseks. See tegevus on hetkel soikunud.

Siiski on valmisolek võimalikuks haldusterritoriaalseks reformiks järgmise arengukava perioodi võtmeküsimusi.

2012. aastal on vallaeelarve suurimaks tuluallikaks maksutulud (67%), sellele järgnevad toetused (24%) ning kaupade ja teenuste müük (9%). Valla kulutustest moodustab suurima osa haridus.

Üksikisiku tulumaksu laekumine on peale paari aastast langust jälle tõusnud.

2 008 342 697 €

2 009 270 676 €

2 010 256 649 €

2 011 288 559 €

2 012 299 000 €

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 34 kohaselt võib netovõlakoorumus ulatuda kuni 60 protsendini vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest, kui põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordne vahe on väiksem kui 60 protsenti vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest.

Maksimaalne lubatud laenuvõime 2012.aasta eelarve järgi on ca 320 tuhat €.

JAP tegevuspiirkonna arengustrateegia aastateks 2008-2013 järgi on valla nõrkuseks väike investeeringute arv – enamik tulusid kulutatakse ära jooksvalt ning ei suudeta riiklike toetusteta tagada vara säilimist ega panustada piirkonna arengusse; omafinantseerimisvõimekus on madal – tulud kuuluvad põhiliselt jooksvate kulude katmiseks, seega ei suudeta omavahenditest panustada piirkonna arengusse. Tugevustena on ära märgitud muuhulgas madalat võlakoorumust.

2.5 Tööjõud

Tööealiste (15-64 a) elanike arv on 452 (2006.a. 550). Töötuid on Töötukassa andmeil registreeritud 19. Valla elanikud on leidnud tööalast rakendust Kareda vallas ning naaberomavalitsustes, samuti üle Eesti. Probleemiks on aktiivsema tööjõu äravool ning vabade töökohtade puudumine kohapeal.

Ettevõtlusaktiivsus on tõusnud – 2005. aastal oli Kareda vallas 1000 elaniku kohta 42,8 ettevõtet, 2011. aastal 64,9 ettevõtet (maakonna keskmine 60,9).

2.6 Ettevõtlus

2012. aastal olid suurimad tööandjad vallas põllumajandusega tegelev AS Peetri Põld ja Piim ning Kareda Vallavalitsus. Majanduslik orienteeritus on endiselt üsna tugevalt seotud põllumajandusega, tähtsal kohal on ka puidutööstus. Oluliseks on kujunenud kohalikust toormest kvaliteetset lõpptoodangut valmistavad väikeettevõtted – OÜ Kaks Meistrit (kaubamärk „Kalamatsi Meierei“ kitsepiimatooted), OÜ Mõtleja Tigu (tekstiilsed käsitöökaubad). Uueks suunaks on valitud maaturism – külastajate vastuvõtt ja väiketootmise tutvustamine Esna külas ja mujal.

Vallas registreeritud ettevõtted 01.10.2012:

Ettevõtte liik	Ettevõtete arv
Füüsilisest isikust ettevõtja	33
Osühing	26
Aktsiaselts	2
Sihtasutus	1
Mittetulundusühing	15

Lisaks vallas registreeritud ettevõtetele tegutseb siin veel nt Fijom Pluss OÜ ning Prestigio Trade OÜ. Vallas on eeldused turismi arendamiseks, on olemas Vabadussõja teemapark, kavandatakse Esna-Kareda miljööväärtuslikku ala. Tegutseb Esna Caravani hostel ja OÜ Kilplane. Vald teeb koostööd Türi-Tamsalu kitsarööpmelise raudteetammi arendamiseks ning kasutusele võtmiseks matkateena MTÜga Türi-Tamsalu Matkatee.

Teeninduse maht on väike. Elanikkonna teenindusega tegeleb juuksur (Kareda Valla Majas), toitlustusteenust pakub Peetri Kool (lauad ettetellimisel) ning OÜ Kilplane. Vallas on üks tööstus- ja toiduainetekauplus Järva Tarbijate Ühistule kuuluv Ämbra A&O. Postiteenuseid pakub Eesti Posti Peetri postkontor.

Vajalik: pakkuda vabu tootmishooneid ning maid ettevõtluse arendamiseks; leida lahendusi kaugtöövõimaluste loomiseks (muuhulgas vajalik tagada kiire internetiühendus).

2.7 Infrastruktuur

Valla kogupindala on 91 km². Maafondist 44 % on haritav maa, 40 % metsamaa ja 7% looduslik rohumaa. Parimad põllumaad on Müüsleri- Peetri-Esna-Ammuta piirkonnas (Peetri ümbrust on nimetatud Järvamaa viljaaidaks).

Ärimaad on koondunud Peetri alevikku, tootmismaad on üle terve valla. Valla arengu seisukohalt on oluline taotleda riigilt maad munitsipaalmaaks, et saaks maid kasutada arendustegevuseks.

Teed

Teedevõrgu kogupikkus on 109 km, sh. riigiteid 47 km ja vallateid 62 km. Riigiteedest on enamus teid mustkatte all, välja arvatud lõik Peetrist Kareda külani. Vallateedest on 54 km kruusateid, 6 km pinnasteid ja 2,5 km musta kattedega teid/tänavaid.

Vallateed vajavad remonti.

Talvist lumetõrjet vallateedel tehakse omavalitsuse tellimisel 51 km ulatuses. Suvist hooldust ei ole tehtud piisavalt. Peetri aleviku majadevahelised teed on halvas olukorras ja vajavad uuesti asfalteerimist. Talvine libedusetõrje vallateedel ja tänavatel on korraldamata. Korraldamata on ka vallateede äärte niitmine.

Vajalik on kiiruse piiramine Peetri aleviku tänavatel (“lamavate politseinike” paigaldamine vms). Avalikult kasutatavatele teedele ja tänavatele on vajalik paigaldada teenimetähised.

Ühistransport

Talveperioodil on bussiühendus Peetri ja Paide vahel rahuldav - üheksa korda päevas saab Paidest Peetrisse ja kaheksa korda päevas Peetrist Paide. Probleemne on bussiühendus nädalavahetusteti. Valda läbivad mööda Koeru-Mäeküla teed kaugbussiliinid Tallinna, Rakverre, Pärnusse ja Jõgevale.

Õpilastransport on seotud ühistranspordiga ning seda tellitakse MTÜ Järvamaa Ühistranspordikeskus kaudu. Probleemiks on õpilasliinide ärajäämise tõttu hõrenev ühistransport suvekuudel.

Side

Kareda vallas asub AS-i Eesti Post Peetri postkontor. Valla territooriumil asuvad AS-i Elion Ettevõtted sidevõrgud on rahuldavas seisukorras. Vajalik on Peetri ja Esna analoogtelefonijaamad vahetada digitaalsete telefonijaamade vastu, et laiendada võimalusi internetiseerumiseks. Vajalik lairibaühenduse loomine. Mobiilileviga on kaetud kogu valla territoorium.

Avalik internetipunkt asub Kareda Valla Raamatukogus.

Vesi ja kanalisatsioon

Peetri aleviku ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueeritakse 2012-2013.aaastal. Vastavalt ÜVK arendamise kavale on vaja ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemidega liita need kinnistud, mis hetkel liitmata.

Esnas puudub ühisveevärk ja -kanalisatsioon, mis on vaja sinna rajada. Müüsleris ja Öötlas on ühisveevärk ja -kanalisatsioon vananenud ja vajab uuendamist.

Hajaasustuses on vajalik korraldada reovee käitlemine.

Vajalik on korrastada olemasolevad tuletõrje veevõtukohtad ja vajadusel rajada uued.

Elektrienergia

Kogu Kareda valla elektriliine ja alajaamasid haldab Elektrilevi.

Suuremad elektrivarustuse probleemid on nüüdseks lahendatud ja toimub võrkude järkjärguline rekonstrueerimine.

Tänavavalgustus

Tänavavalgustusega on kaetud Peetri, Müüsleri ja Esna. Tänavavalgustus vajab rekonstrueerimist ning energiasäästlikumat lahendust.

Soojavarustus

Peetri alevikus puudub kaugküttepiirkond. Kuigi korterelamute piirkonnas on olemas tahkekütuse katlamaja, kasutab seda kütmiseks üks kortermaja.

Kehtivas soojamajanduse arengukavas on ette nähtud keskkatlamaja uuendamine, tahkel biokütusel töötava katla rajamine ja soojustrasside uuendamine.

Kareda Valla Majas, koolis ja lasteaias on vajalik energiasäästuabinõude rakendamine (tasakaalustada keskküttesüsteemid, tihendada aknad, soojustada pööninguvahelaed jms).

Elamumajandus

Peetri alevikus on 126 korterit.

Vajalik on korteriühistute moodustamine ja valitsejate valimine (juriidiline abi valla poolt). Korteriühistute moodustamine ja valitsejate valimine parandaks Peetri aleviku kortermajade haldamist.

Loendatud on vanad majakohad ning määratud need üldplaneeringuga perspektiivseteks üksikelamute kruntideks.

Heakord, loodus- ja keskkonnakaitse

Looduslikud tingimused ja ressursid

Kareda vald paikneb Pandivere kõrgustiku edelaserval absoluutkõrgusel 75...95 m. Vald paikneb väga heades looduslikes tingimustes – siin on viljakas muld, suured põhjaveevarud, hea looduslik drenaaž.

Looduslikest veekogudest läbib territooriumi 24 km pikkune Esna jõgi, mis toitub Esna allikate rühmast. Jõgikond on 270 km² suur ja suubub Paide lähedal Pärnu jõkke. Kõik Pandiverest algavad jõed toituvad karsti põhjavetest, mille vee keemiline koostis on aasta läbi suhteliselt püsiv.

Looduslikud ressursid võimaldavad arendada jahti- ja puhkemajandust. Kuna paikkond asub suurtest magistraalidest kaugel, on ka loodus sedavõrd paremini säilinud ja reostus väiksem. Looduslik taimestik katab veerandi paikkonna territooriumist väiksemõõduliste laikudena kultuurmaastike seast. Leidub ka rabasid.

Loomastik on liigirikas ja rohkearvuline. Siin elavad peale väiksemate näriliste oravad, valgejänessed ja halljänessed. Sõralistest on arvukalt põtru, metskitsi ja metssigu. Kiskjatest nirk, tuhkur, kärp, rebane, kährik ja mäger. Läbirändajateks on hunte, karusid ja ilveseid. Lindudest on meil koha leidnud põhiliselt pardid, tedred, laanepüüd, metskurvitsad, tikutajad ja meikad. Kohtab ka kullilisi, valgeid toonekurgi, sookurgi ja musti toonekurgi.

Kareda ja Esna Looduskaitsealad, looduskaitseobjektid, sood, rabad

Kareda vald jääb Pandivere veekaitseala territooriumile.

Looduskaitseobjektidest asuvad valla territooriumil Esna küla allikad, Öötla Koidukivi, Karjamaa kivekülv, Vainukivi, Vodja kivi, Öötla linnamägi ja Öötla ohvrikivi. Objektid on tähistamata (v.a. Öötla ohvrikivi) ja osad hooldamata (näiteks Vainukivi asub rägastikus, mahalangenud puude all). Tegelikult on objekte rohkem. Tähistatud on Kareda vallas asuvad karstialad. Karstiala kujutab endast mõne kuni mõnekümne hektari suuruseid sulglohe, milles esineb ajutisi järvikuid. Palju karstilehtreid leidub Müüsleri, Ammuta, Ämbra ja Kareda küla piirkonnas.

Maavarad

Maavarasid leidub vähe. Ammutas on kruusaliiva- ja liivakarjäär, kus ei toimu kaevandamist. Müüsleris on 3 ha suurune karjääriviisiline väetiseturba tootmisala ja alla 100 ha suurune turbaraba. Suurtootmisele on see raba väheperspektiivne, kuna on õhukese turbakihi. Turvast on kaevandatud ka Atastes ja Öötlas.

Põhja- ja pinnavesi

Kareda valla territooriumi läbib jõgedest Esna jõgi. Suuremates asulates saadakse vett puurkaevudest. Paljudel väikestel majapidamistel on salvkaevud, millest paljud jäävad suviti kuivaks. Veeanalüüside põhjal selgub, et vee kvaliteet vastab nõuetele.

Mets ja metsade majandamine

Mets koos maa ja põhjaveega moodustab valla looduslikest ressurssidest põhilise osa.

Keskkonnaohhtlikud objektid

Kareda valla keskkonnaseisund on rahuldav. Suuri keskkonnareostajaid siin ei ole. Oluliseks probleemiks on reovee käitlemine küldes - üksikelamute kogumiskaevud ei ole vettpidavad (vuugid hermetiseerimata, ilma põhjata, kasutatud on üksteise peale laotud traktorikumme).

Jäätmekäitlus

Prügilaid Kareda valla territooriumil ei ole. Olmeprügi kogumisega tegeleb Eesti Keskkonnateenused OÜ. Paigaldatud on konteinerid paberi- ja papi ning pakendijäätmete kogumiseks; rajatud on Peetri keskkonnajaam, kus on ka konteiner ohtlikele jäätmetele. Kevadeti on korraldatud elektri- ja elektroonikajäätmete kogumisringe.

Maastikuhooldus

Vallale kuuluvate haljasalade niitmist korraldab vallavalitsus.

Teede ääres on mõned lagunevad ja hooldamata ehitised, mille ümbrus on korrastamata.

Vallas toimuvad regulaarselt heakorratalgud.

2.8 Haridus ja noorsootöö

Vallas on Peetri Kool, mis töötab alates 1. septembrist 2012.a. ning mis moodustati Peetri Põhikooli ja Peetri Lasteaia liitmisel. Lasteaia nimekirjas on 01.10.2012 seisuga 29 last, on kaks lasteaiaühikut. Kooliosas õpib 2012-2013 õppeaasta alguse seisuga 42 õpilast.

Koolimaja on rahuldavas seisukorras. Viimastel aastatel riigi poolt eraldatud rahalised vahendid pole võimaldanud küll suuri remonte, kuid vähehaaval on kooli õpikeskkonda parandatud.

Noorsootöö ja huviharidus

Vallas puudub eraldi töötaja, kes tegeleks noorsootööga, seetõttu on noorsootöö soikunud. Koolis töötavad aktiivselt huvialaringid. Mitu suve on toimunud õpilaste töö- ja puhkelaager.

Mitmed õpilased käivad Paide Muusikakoolis.

Täiskasvanute haridus

Täiskasvanuhariduse võimalused vallas on piiratud.

2.9 Kultuur, sport ja vaba aeg

Kultuur

Vallas on mitmeid traditsioonilisi kultuurialaseid ettevõtmisi.

Üsna aktiivselt tegutsevad külaseltsid (Peetri Küla Selts, Viru Küla Selts, Karessen).

Külaseltside kasutada olevaid hooneid on vaja kaasajastada.

Külaseltsidele on antud tasuta kasutada hooned/rajatised/maaiüksused alljärgnevalt:

Esna küla seltsing – Esna küla, Pikk tn 11

MTÜ Karessen – Esna vana vallamaja

Müüsleri Küla Selts – korter aadressiga Müüsleri küla Kastani

MTÜ Peetri Küla Selts – ruumid Peetri koolimajas

MTÜ Noorteühing Savi – Peetri aleviku Tervise maaüksus

MTÜ Peetri Lapsed – Peetri alevikus Peatuse ja Laululava maaüksused.

MTÜ Viru Küla Seltsile kuulub Öötle mõis

Külaseltside kasutada olevaid hooneid on vaja kaasajastada

Vallas on Kareda vallaraamatukogu. Raamatukogus saab kasutada ka arvuteid, teha paljundustöid, vaadata videofilme.

Alates 1997. aastast tantsib koos Peetri naisrahvatantsurühm.

Peetri alevikus tegutseb eakate päevakeskus, selle baasil tuleks luua nn eakate maja (päevakeskus erinevate tegevustega, sotsiaalkorterid).

Sport

Vallal on spordisaal Kareda Valla Majas.

Spordisaali juurde kuuluvad riietus- ja duširuumid, on saun.

Spordisaalis toimuvad lisaks kooli kehalise kasvatuse tundidele veel korvpalli-, võrkpalli- ja muud treeningud nii lastele kui täiskasvanutele.

Valla territooriumil puudub ujumiskoht.

2.10 Sotsiaalhoolekanne, elanike tervis ja turvalisus

Tervishoid

Kareda vallas Peetri alevikus töötab perearst FIE Sirje Reinlo.

Erialaarstid töötavad Paide linnas, mis asub 25 km kaugusel Peetri alevikust.

Sotsiaalhoolekanne

Kareda vallas puuduvad hoolekandeesutused. Vallavalitsus ostab antud teenust üldjuhul Koeru Hooldekeskusest.

Valla sotsiaaltööd korraldab sotsiaalnõunik.

Turvalisus

Kareda, Koigi ja Koeru valda teenindab üks konstaabel, kes tagab avaliku korra valla territooriumil. Vald peab leidma võimalusi abipolitseinike töö tasustamiseks.

Sotsiaalne ettevõtlus

Läbi sotsiaalse ettevõtluse saaks keskenduda konkreetsete ühiskondlike valukohtade tervendamisele, seetõttu on uuel arengukava perioodil vajadus sotsiaalset ettevõtlust suuremas mahus edendada.

3 TULEVIKUVISIOON 2020

Tulevikuvision on ehk nägemus on kaugem ja üldisem eesmärk – millisena soovitakse valda näha aastal 2020. Tulevikuvisionist lähtuvalt seatakse paika eesmärgid ja tegevuskava.

2020. aastal on Kareda vald korras ja tolmuwabade teede, hea ühistranspordi, kaasaja tasemel veekäitluse ning soojamajandusega piirkond. Vald on kaetud ülikiire internetiühendusega. Koos naabervaldadega on saavutatud hea elamiskoha maine. Kareda vald on tuntud oma heade elutingimuste, hea väljanägemise ja turvalisuse poolest.

Kareda vallas on loodud soodne ja mitmekesine ettevõtluskeskkond. Kõrvuti tegutsevad kaasaegne suurtootmine, mikroettevõtted, elatustalud, kohalikku toorainet väärindavad ja kõrge viimistlusastmega kohalikku valmistoodangut pakuvad väikeettevõtted. Väikeettevõtted teevad tihedat koostööd, toovad piirkonda turiste ja loovad head mainet.

On arenenud turism ja kohalik teenindus. Valla elanike toimetulekuoskus on hea. Arstiabi on kõigile kättesaadav. Turvalisuse tagab hästi toimiv korrakaitseüsteem, mis tugineb elanike, omavalitsuse ja riigi koostööle. Kareda vallas antakse tunnustatud tasemega haridust, on head spordi, kultuuri ja vaba aja veetmise võimalused ning aktiivne külaelu.

Loodusressursse kasutatakse säästlikult ning peremehetundega. Looduskaitseobjektid ja vaatamisväärsused on tähistatud ja korralikult eksponeeritud. Jäätmete ja reovete käitlus on korraldatud ja sellega on haaratud kogu valla territoorium. Teeääred, haljasalad, hoonete ümbrused on hooldatud. Heakorralgud kevadeti ja sügiseti on saanud heaks tavaks. Põhjavesi on hästi kaitstud.

Koostöös naabervaldadega toimib hästi kultuuri, turismi, spordi, planeeringute ja ettevõtluse arendamine. Ühistöö tulemusena on edukalt ellu viidud palju ühiseid arenguprojekte. Tänu sellele on omavalitsused, eriti tänase Kareda haldusterritooriumi osas, viidud uuele haldussuutlikkuse tasemele.

Kareda valla arengustrateegia **prioriteetsed valdkonnad** on infrastruktuur, ettevõtlus, kommunaalmajandus ning haridus. Prioriteetsete tegevustena nähakse ettevõtluskeskkonna arendamist, elukeskkonna parendamist ning Peetri Kooli arendamist.

Valdkondlikud eesmärgid:

1. **Kohalik omavalitsus**

1.1. *E: Kohaliku omavalitsuse organisatsiooni arendamine*

Parandatakse vallavalitsuse ja hallatavate asutuste infovahetust; parandatakse infokogumise ja kättesaamise võimalusi. Võetakse kasutusele uued IKT-lahendused. Valla arvutipark vahetatakse välja, ametnikud osalevad erinevatel koolitustel.

1.2. *E: Koostöösidemed ja välissuhtlus teiste omavalitsustega*

Tehakse koostööd teiste omavalitsustega erinevates valdkondades suurema haldussuutlikkuse tagamiseks. Arutatakse teiste omavalitsustega võimaliku haldusterritoriaalse reformi üle.

1.3. *E: Süsteemne sise- ja väliskeskonna sotsiaalmajanduslikul analüüsil põhinev arendustegevus*

Arvestades sise- ja väliskeskonna kiireid muutusi ning riiklikul tasandil toimuvaid muutusi, analüüsitakse pidevalt valla olukorda ning potentsiaali; osaletakse aktiivselt valdkondlike ja vallaüleste arengudokumentide koostamisel.

1.4. *E: Elanike ja nende ühenduste kaasatus ja toimiv osalusdemokraatia valla juhtimise kõigil tasanditel ning tulemuslik koostöö partneritega.*

Tõhustatakse infolevi Vallalehe vahendusel, arendatakse kohaliku omavalitsuse teenus-portaali.

2. **Ettevõtlus:**

2.1. E: *ettevõtlikkust, innovaativsus ja keskkonnasõbralikkust väärtustav ettevõtluskeskkond*

Aktiviseeritakse ja toetatakse ettevõtluse teket ja arengut vallas, tutvustades pidevalt investeerimisvõimalusi. Aktiviseeritakse tööjõu enesetäiendust ja ümberõpet.

3. **Infrastruktuur :**

3.1. E: *kaasaegne, kvaliteetset elukeskkonda tagav ja energiatõhus infrastruktuur*
Korralldatakse elanike ja ettevõtjate vajadusi rahuldava kaasaegse infrastruktuuri loomine/renoveerimine, rakendades energiasäästu ja keskkonnanahoiu meetmeid. Toetatakse hoonete välisilme korrastamist ja tehnosüsteemide parendamist. Renoveeritakse/korrastatakse munitsipaalomandis olevad ehitised parema elukeskkonna ja nõuetekohaste töötingimuste saavutamiseks ning energiasäästlikumaks ja keskkonnanahoidlikumaks muutmiseks.

Tagatakse toimiv ja õpilastransporti toetav ühistranspordi liinivõrk.

3.2. E: *Jalg- ja jalgrattateede väljaehitus koridoril Esna-Müüsleri*

3.3. E: *ÜVK Peetri aleviku II etapp - AS Paide Vesi ja KIK*

3.4. E: *Jäätmejaama arendus – Peetri Kesktee 5*

3.5. E: *Kaugkütte rekonstrueerimine – KOV peavad hiljemalt 01.07.2017 vastu võtma soojamajanduse arengukava*

3.6. E: *EELK Järva-Peetri koguduselt laohoone (kooli ja bussijaama vahel) soetamine potentsiaalse konteinerkatlamaja väljaehitamiseks*

4. **Vaba aeg, kultuur, religioon**

4.1. E: *mitmekesised vaba aja veetmise võimalused*

Luuakse ja arendatakse võimalusi laialdaseks kultuuri- ja spordialaseks tegevuseks. Panustatakse rohkem ressursse raamatukogusse. Edendatakse terveid eluviise, toetatakse erinevate sündmuste läbiviimist.

4.2. E: *elanike tugev ühtekuuluvustunne ja aktiivne ühistegevus*

Toetatakse ja aktiviseeritakse kohalikku omaalgatust ja külaliikumist kooskämiskohtade loomise ja ühisürituste läbiviimise toetamisega.

4.3. E: *ajaloo- ning kultuuripärandi säilitamine ja kaitsmine*

Luuakse ja korrastatakse viidad, sildid, infotahvlid. Avaldatakse Kareda valda käsitlevaid trükiseid, toetatakse turismialast koostööd.

5. **Haridus ja noorsootöö**

5.1. E: *kvaliteetset haridust pakkuv kaasaegne haridusasutus Peetri Kool*

Peetri kool on omanäoline, turvaline ja kaasaegne haridusasutus, kus igal lapsel on võimalik omandada võimetele vastav haridus. Peetri Kooli koolimaja ning lasteaed renoveeritakse ja sisustatakse kaasaja nõuetele vastaval tasemel. Renoveeritakse lasteaia mänguväljak ning köök.

5.2. E: *Peetri Kooli arendus*

Lasteaia avatäidete väljavahetamine, lasteaia ja kooli rekonstrueerimise plaani väljatöötamine. Kooli ja lasteaia juurdepääsu liikluskemi väljatöötamine.

5.3. E: *mitmekesine, noorte vajadustest lähtuv noorsootöö*

Noorsootöö on hästi toimiv ning noorte osalust, omaalgatust ning mitmekülgseid huvitegevusvõimalusi toetav. Suviseks koolivaheajaks korraldatakse noortele töö- ja puhkelaagreid.

5.4. *Virgestusala rajamine Peetri ja Esna asulasse*

Virgestusala elementidega puhkeala väljaarendus ning õpperadade – mänguväljakute rajamine mis toetavad kooli õppekavasid.

6. **Sotsiaalhoolekanne, elanike tervis ja turvalisus**

6.1. *E: tervist toetav elukeskkond*

Arendatakse sotsiaalhoolekannet, arvestades demograafilisi arenguid.

6.2. *E: turvaline vald*

6.3. *E: pansionaadi rajamine Peetri asulasse*

6.4. *E: Munitsipaalelamufondi rajamine*

Toetatakse vabatahtlike päästjate, abipolitseinike ja naabrivalve tööd

4 TEGEVUSKAVA AASTATEKS 2014-2018

E: eesmärk

T: tegevus

<u>Valdkond</u>	<u>eesmärk</u>	<u>Tegevus</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016-2018</u>
Kohalik omavalitsus						
<i>E: Kohaliku omavalitsuse organisatsiooni arendamine</i>						
		T: Vallavalitsuse tehnilise baasi parandamine; koolitustel osalemine	-	+		
<i>E: Koostöösidemed ja välissuhtlus teiste omavalitsustega</i>						
		T: Koostöö jätkamine ja arendamine JOL, JÜTK, KEJHK jt liitude/ühenduste raames. Taasliitumine EMOLiga (kui ühinenud omavalitsuste liit)	+	+ v.a EM OL		
		T: Koostöö arendamine LEADER-tegevusgrupi raames	+	+		
		T: Sõprusomavalitsusega koostöösidemete arendamine	-	-		
<i>E: Süsteemne sise- ja väliskeskonna sotsiaalmajanduslikul analüüsil põhinev arendustegevus</i>						
		T: LEADER-tegevusgrupi strateegia ja erinevate maakondlike valdkondlike arengukavade elluviimine	-	-		
<i>E: Elanike ja nende ühenduste kaasatus ja toimiv osalusdemokraatia valla juhtimise kõigil tasanditel ning tulemuslik koostöö partneritega.</i>						
		T: Kohaliku omavalitsuse teenusportaali arendamine	+	+		
		T: Vallalehe edasiarendus	+	+		
Ettevõtlus:						
<i>E: ettevõtlikkust, innovaativsust ja keskkonnasõbralikkust väärtustav ettevõtluskeskkond</i>						
		T: äri- ja tootmishoonete kasutamise aktiveerimise ja otstarbe laiendamise toetamine; Invest in Estonia projektis osalemine	-	-		
		T: töajõu enesetäiendamise ja ümberõppe korraldamise toetamine	-	-		
		T: ettevõtlusalaste koolituste, konsultatsioonide ja toetusmeetmete alase teabe vahendamine	-	+		
		T: järelevalve lagunevate hoonete üle, omanike nõustamine	+	+		
		T: Esna külas väiketootmise ja sellega seotud turismi arendamine	+	+		
Infrastruktuur:						
<i>E: kaasaegne, kvaliteetset elukeskkonda tagav ja energiatõhus infrastruktuur</i>						
		T: ülikiire internetiühenduse loomine Kareda valla	-	+		

	küladesse, ühendusvõimaluse loomine majapidamistele*				
<i>E: korrastatud Kareda Valla Maja - valla keskus, mitmekesised vaba ja veetmise võimalused</i>					
	T: Kareda Valla Maja renoveerimine ja sisseseade uuendamine*	-	-		
	T: Valla majandusspetsialisti-remondimehe töölevõtmine*	-	+		
<i>E: kvaliteetne ja turvaline teedevõrk ning toimiv ühistransport</i>					
	T: Valla teederegistris olevate teede teehoiukava koostamine ja rakendamine	+	+		
	T: õpilastranspordi toetamine	+	+		
	T: võimaluste leidmine ühistranspordivõrgu parandamiseks nädalavahetustel ja koolivaheaegadel	-	-		
	T: kergliiklusteede rajamine vastavalt üldplaneeringule*	-	-		
	T: jalg- ja jalgrattateede väljaehitus koridoril Esna-Müüsleri	0	-		
	T: avalike teede maa munitsipaliseerimine*	-	-		
	T: lasteaia juurde parkla rajamine*	-	-		
<i>E: energia- ja keskkonnasäästlikum küttesüsteem</i>					
	T: Peetri keskkatlamaja rekonstrueerimine, üleminek taastuvenergiale – uue katlamaja rajamine	-	-		
	T: kütetrasside rekonstrueerimine*	-	-		
	T: kaugkütte rekonstrueerimine – KOV peavad hiljemalt 01.07.2017 vastu võtma soojamajanduse arengukava	0	-		
<i>E: korrastatud avalikud pargid, haljasalad</i>					
	T: avalike parkide korrastamine	-	-		
	T: Peetri aleviku ja külade külaplatside ja vajalike rajatiste rajamise toetamine*	-	-		
	T: koristustalgute korraldamise toetamine	+	+		
	T: looduslike vaatamisväärtuste hooldamine	-	-		
	T: Peetri aleviku haljastusprojekti koostamine, aleviku haljastuse uuendamine*	-	-		
<i>E: puhas ja säästev keskkond</i>					
	T: valla jäätmekava rakendamine	+	+		
	T: jäätmejaama arendus – Peetri Kesktee 5	+	+		
	T: EELK Järva-Peetri koguduselt laohoone (kooli ja bussijaama vahel) soetamine potentsiaalse konteinerkatlamaja väljaehitamiseks	0	-		
	T: täiendavate avalike prügikastide paigaldamine ja vastava jäätmekäitluse korraldamine	+	-		
	T: Peetri keskkonnajaama tööhoidmine ja arendamine	+	+		
	T: komposteerimisväljaku rajamine*	+	-		
	T: vanade kasutusest väljalangenud hoonete kasutuslevõtmine ja uue funktsiooni andmine*	-	-		
	T: kasutuseta ja lagununud hoonete lammutamine*	-	-		
<i>E: korras veevõrk</i>					

	T: Peetri aleviku veemajandusprojekti elluviimine EL Ühtekuuluvusfondi toetusel	+	+		
	T: Peetri aleviku kõikide kinnistute liitmine ühisveevärgi- ja -kanalisatsioonisüsteemidega*	-	-		
	T: Müüsleri ja Öötla puurkaev-pumpla rekonstrueerimine, reoveepuhasti ehitamine*	-	-		
	T: reoveekäitluse kontrolli ja järelevalve mehhanismide väljatöötamine ja rakendamine	-	-		
	T: kasutusest välja langenud puurkaevude tamponeerimine*	-	-		
	T: Esna küla veevärgi- ja kanalisatsiooniprobleemide lahendamine*	-	-		
	T: ÜVK Peetri aleviku II etapp - AS Paide Vesi ja KIK	0	-		
<i>E: säästlik tänavavalgustus</i>					
	T: tänavavalgustuse rekonstrueerimine energiasäästlikumaks*	-	-		
<i>E: korrastatud kalmistud</i>					
	T: kalmistute kaardistamine, hoolduskava koostamine*	+	+		
	T: hauaplatside ja matmise andmekogu digitaliseerimine*	-	-		
	T: piirdemüüri taastamine Kadastiku ja Järva-Peetri kalmistutel*	+	-		
	T: võsa ja ohtlike puude raie	+	+		
	T: kalmistute abiruumide rajamine*	-	+		
<i>E: kaasaegsed elamistingimused, korrastatud ja kaasajastatud munitsipaalehitised</i>					
	T: munitsipaalhoonete ehitistele esitatud nõuetele vastavaks viimise korraldamine*	-	-		
	T: energiasäästumeetmete rakendamine munitsipaalhoonete energiatõhususe tõstmiseks*	-	-		
	T: munitsipaalhoonete renoveerimine, tehnosüsteemide rekonsrueerimine, välisilme korrastamine*	-	-		
	T: tuletõrjerveevõtukohtade rajamine külades*	-	-		
	T: korteriomanike nõustamine korteriühistu moodustamiseks ja rahastamisvõimaluste leidmiseks; kortermajade motiveerimine energiasäästuprogrammides osalemiseks	+	-		
	T: nn 5. maja lammutamine Peetris*	-	-		
	T: elamuehituse hoogustamine, nn vanade talukohtade kasutuselevõtt	-	-		
Vaba aeg, kultuur, religioon					
<i>E: mitmekesised vaba aja veetmise võimalused</i>					
<u>Sporditegevus</u>					
	T: erinevad spordiringid lastele ja täiskasvanutele	+	+		
	T: tervise- ja spordiürituste korraldamise toetamine	+	+		
	T: Peetri mänguväljakute edasiarendamine*	-	-		
	T. valgustatud tervisespordiraja projekteerimine ja ehitamine*	-	-		
	T: sporditöö spetsialisti töölevõtmine*	-	-		

	T: kaasaegse jõusaali väljaarendamine*	-	+		
	<u>Laste muusika- ja huvikoolid</u>				
	T: huvikoolides ja õpperingides osalemise toetuse võimaldamine	+	+		
	<u>Raamatukogu</u>				
	T: raamatukogu kaasajastamine	-	-		
	T: raamatukoguhoidja töölevõtmine*	-	-		
	<u>Rahvamaja</u>				
	T: erinevad kultuuriringid lastele ja täiskasvanutele	+	+		
	T: traditsiooniliste kultuurisündmuste korraldamine ja korraldamise toetamine (jaanipäeva, aastavahetuse tähistamine; Võidupüha, vabariigi aastapäeva, lipupäeva ja taasiseseisvumispäeva tähistamine jms)	+	+		
	T: käsitöölase tegevuse ja rahvariiete valmistamise koolituse toetamine	+	-		
	T: heli- ja valgustehnika uuendamine*	-	-		
	T: inventari uuendamine*	-	-		
	T: Peetri Rahvamaja juhataja töölevõtmine*	-	+		
E: Elanike tugev ühtekuuluvustunne ja aktiivne ühistegevus					
	T: Külamajade, -platside jt külarahva kooskäimiskohtade loomise ja edasiarendamise toetamine*	-	-		
	T: Külade ühisürituste ja muude mittetulundussektori korraldatavate ürituste toetamine	-	+		
	T: Peetri laululava uuendamine*	-	-		
	T: üldkasutatavate lastemänguväljakute rajamine ja laiendamine*	-	-		
E: ajaloo- ning kultuuripärandi säilitamine ja kaitsmine, toimiv turismivõrgustik					
	T: Kilplala ja Vabadussõja teemapargi edasiarendamine turismikeskuseks üle eestilises tähenduses*	+	+		
	T: Kilplaste teemapargi mänguatraksioonide aia ehk nn Hiirekoera Hoovi rajamine (MTÜ Kiplaste Gild)*	-	-		
	T: Uute majutusvõimaluste loomine valla territooriumil*	-	-		
	T: Türi-Tamsalu raudteetammi korrastamine ja kasutamine matkarajana	-	+		
	T: Esna vana vallamajale uue funktsiooni andmine ja Esna-Kareda miljööväärtusliku ala eksponeerimine*	+	+		
	T: pärandkultuuri objektide uurimise ja säilitamise toetamine	-	-		
	T: turismiasjaliste koostöö toetamine, hästi toimiv ja valla piire ületav turismivõrgustik (Looduskaar)	+	+		
	T: valla territooriumil viitade ja infotahvlite paigalduse ja korrastamise toetamine*	-	-		
	T: piirkonda tutvustava trükise/raamatu koostamise ja väljaandmise toetamine*	-	+		
	T: mälestusmärkide ja nende ümbruse korrastamine	-	-		
	T: Järva-Peetri kiriku renoveerimisele kaasaaitamine*	-	+		
	T: koostöö kogudusega kultuuri- ja sotsiaalvaldkonnas	-	-		

		T: Müüsleri pargi korrastamine*	-	-		
		T: vana pastoraadi saunahoone rekonstrueerimisele kaasaaitamine*	-	-		
Haridus ja noorsootöö						
<i>E: kvaliteetset haridust pakkuv kaasaegne haridusasutus Peetri Kool</i>						
		T: Haridusvaldkonna arendamine vastavalt Peetri Kooli arengukavale	-	-		
		T: Peetri Kooli lasteaia renoveerimine; hoone soojustamine*	-	-		
		T: Peetri Kooli lasteaia avatäidete väljavahetamine	0	-		
		T: Peetri lasteaia ja kooli rekonstreerimise plaani väljatöötamine	0	-		
		T: Peetri lasteaia köögi uuendamine*	-	+		
		T: Peetri Kooli koolimaja renoveerimine; hoone soojustamine*	-	-		
		T: õppeklasside ja rühmade sisustamine mööbli, sisseseade ja kaasaegsete õppevahenditega*	-	-		
		T: laste spordi- ja huvialaringide loomine ja laiendamine	+	+		
		T: virgestusala rajamine Peetri ja Esna asulasse – virgestusala elementidega puhkeala väljaarendus, õpperadade – mänguväljakute rajamine, mis toetavad kooli õppekavasid	0	-		
		T: sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenuse tagamine	-	+		
		T: mänguväljaku uuendamine*	+	-		
		T: haridusasutuse varustamine kaasaegsete infotehnoloogia vahenditega*	-	+		
		T: õpilaste ja õpetajate tunnustamine	+	+		
		T: õpetajate ja töötajate täiendkoolitus	+	+		
<i>E: mitmekesine, noorte vajadustest lähtuv noorsootöö</i>						
		T: noortekeskuse töölerakendamine*	-	-		
		T: kaasaegse inventari ja infotehnoloogia soetamine noortekeskusele*	-	-		
		T: koolivaheajal noortele malevate, töö- ja puhkelaagrite korraldamine	+	+		
		T: huvikoolides ja õpperingides osalemise toetuse võimaldamine	+	+		
Sotsiaalhoolekanne, elanike tervis ja turvalisus						
<i>E: tervist toetav elukeskkond</i>						
		T: valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste ülevaatamine	+	+		
		T: lastega perede toetamine	+	+		
		T: sotsiaaleluaseme (sotsiaalkorteri) loomine, nn eakate kodu rajamine, Välja tn 1 renoveerimine*	-	-		
		T: eakate klubilise tegevuse toetamine, päevakeskuse ruumide renoveerimine ja inventari uuendamine	-	-		
		T: AS-i Järvamaa Haigla kaasajastamise toetamine	+	+		
		T: koduõendusteenuse toetamine	-	-		
		T: nn sotsiaaltakso pakkumine	+	+		

	T: kauplusauto toetamine	+	-		
	T: töötutele mõeldud tööturule naasmist soodustavate projektide elluviimine	-	-		
	T: erinevates ennetuslikes programmides osalemine	-	-		
	T: pansionaadi rajamine Peetri asulasse	0	-		
	T: munitsipaalelamufondi rajamine	0	-		
	T: Sotsiaalteenuste pakkumine ja kaugtöökeskuse loomine	0			
	T: Esna vana vallamaja noorte perede keskuse võimaluste laiendamine läbi teise ehitusetapi	0			
	T: Munitsipaaleluruumi rajamine Pikk 11 Esna	0			
<i>E: turvaline vald</i>					
	T: Peetri abikomando tegevuse toetamine	-	+		
	T: Kaitseliidu Peetri rühma tegevuse toetamine	+	+		
	T: Abipolitseinike töö tasustamiseks võimaluste loomine	+	-		
	T: naabivalve piirkondade arendamine	-	-		
	T: ennetustöö vallas	-	-		
	T: valla riskianalüüsi koostamine	+	+		

* tegevused ei ole kajastatud eelarvestrateegias

5 ARENGUKAVA SEOS JÄRVA MAAKONNA ARENGUSTRATEEGIA JA TEISTE ARENGU- DOKUMENTIDEGA NING PLANEERINGUTEGA

Arengukava on kooskõlas järgmiste Järva maakonna strateegiliste arengudokumentidega:

1. Järvamaa arengustrateegia 2012-2020
2. Järvamaa arengulepe 2014-2020
3. Järvamaa kodanikuühiskonna arengukava 2011-2018
4. Arengukava „Turvaline Järvamaa 2014-2020“
5. Järvamaa turismistrateegia 2008-2013
6. Järvamaa ühistranspordi arengukava 2013-2018
7. Järvamaa kultuurikorralduse arengukava 2009-2013
8. Järva maakonna hooldus- ja õendusabi võrgu arengukava aastani 2015
9. Järva maakonna terviseprofiil ja tegevuskava 2014-2017
10. Järvamaa hooldusvõrgu arengukava 2005-2015
11. Järvamaa lastehoolekande teenuste arengukava 2006-2015
12. Järvamaa psüühiliste erivajadustega täiskasvanute teenuste arengukava 2005-2015
13. Järvamaa noorsootöö arengukava 2012-2017
14. JAP tegevuspiirkonna arengustrateegia aastateks 2008-2013

Arengukava on kooskõlas järgmiste Kareda valla arengudokumentidega:

1. Kareda valla üldplaneering aastani 2017
2. Kareda valla jäätmekava aastateks 2009-2014
3. Kareda valla terviseprofiil ja tegevuskava 2010-2012
4. Kareda valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastani 2019'
5. Soojamajanduse arengukava aastateks (2015-2025 koostamisel)

6 LISAD

6.1 *Munitsipaalomandisse taotletavad maad*

Kadastiku kalmistu
Ataste seminarahoone
Müüsleri vabadussõja mälestussammas
Kooli tn vabad maad
Peetri aiamaad
Peetri majadevahelised alad
Esna raudteetammi äärne ala
Kohalikud teed
Kiidakaevu karstijärve alune maa (ligipääsu tagamine)

Kareda valla perspektiivsed elamualad – vastavalt valla üldplaneeringule

Vodja küla

2. Kärneri ja Peeter-Pöörase juures – 1,0 ha

Öötlä küla

3. Mättsamäe, Aaviku ja Vasikanaeru juures – 1,0 ha

5. Soomuse, Alemaa ja Nõu juures – 2,5 ha

Õle küla

11. Lillemäe juures Sarapiku - 1,6 ha

Ammuta küla

12. Metsa, Hiie ja Hiie küüni juures – 2,0 ha

13. Kiidakaevu juures – 1,2 ha

Küti küla

14. Raja ja Vallaste juures Saare – 3,0 ha

Ämbra küla

15. Mürgi, Viljahoidla ja Sandre juures – 5,0 ha

Peetri alevik

16. Ränga ja Pikkeri juures – 0,4 ha

17. 10. maja taga – 0,9 ha

Köisi küla

19. Kubja ja Otsa-Põllu juures Liblikamäe – 3,0 ha

6.2 *Arengukava täitmine 2008-2014*

Arengukava täitmine 2008.a.

Kogukond ja territoorium

On jätkunud remont Kareda Valla Majas. Suvekuudel valmisid uued treeneriteruumid spordisaali rõdul. Sügisel sai laiendatud valla raamatukogu, mis sai juurde vaikse lugemise toa, arhiivi ning töötajate kabineti. Remonti on tehtud ka Peetri Rahvamaja saalis.

Vald osaleb mitmete erinevate mittetulundusühenduste, aktsiaseltside ja sihtasutuste töös. Vallal on oma esindaja Järvamaa Omavalitsuste Liidus, Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuses, Järvamaa Ühistranspordikeskuses, AS-is Väätsa Prügila, AS-is Järvamaa Haigla, Eesti Maaomavalitsuste Liidus, MTÜ-s Südamaa Vabavald, MTÜ-s Järva Arengu Partnerid (JAP). JAP on vastu võtnud strateegia, esimesed taotluste voorud projektide esitamiseks kuulutatakse välja 2009.a. jaanuaris.

Üle on vaadatud valla arengukava, tehtud parandusettepanekuid Järvamaa Arenguleppesse. Heaks on kiidetud Järvamaa Turismistrateegia 2008-2013 ning arengukava Turvaline Järvamaa 2008-2013. Volikogu kinnitas Kareda valla tänukirja statuudi. Vallaleht kui peamine infokandja ilmus 12 korda aastas.

Augustis suleti Eesti Posti Esna postipunkt. Novembris tegi viimase ringi kauplusauto.

Turvalisus

Vald on jätkanud valla riskianalüüsi ja kriisireguleerimisplaani koostamist, moodustatud on uus kriisireguleerimismeeskond. 2009. aastast muutub suitsuandur kodudes kohustuslikuks, oktoobris paigaldas vald koostöös Lääne-Eesti Päästkeskusega kodudesse 100 tasuta suitsuandurit. Vald on kinnitanud ka vääртеomenetluses kohtuvälise menetlejana osalevate ametikohtade loetelu.

Maakasutus ja planeeringud

Valminud on Kareda valla üldplaneering, mis määrab ära ruumilise arengu ja maakasutuse suunad ning põhimõtted aastani 2017. Detsembris saadeti valla üldplaneering kooskõlastamiseks naabervaldadesse ning mitmesse riigiasutusse.

Valminud on ka üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruanne. Aruande avalik väljapanek toimus 29. detsembrini 2008.a. KSH aruande avalik arutelu toimus 06. jaanuaril 2009 kell 17.00 Kareda Valla Majas.

Valla munitsipaalomandisse on taotletud Tervise ja Puhasti maaüksused.

Valminud on keskkonnamõtjude hindamise aruanne Ämbra külas Vissi maaüksusele plaanitava suurfarmi tarbeks.

Tunnistati peremehetuks korterid Peetri 5. majas.

Keskond – ilus ja puhas vald

Valla kalmistud on hooldatud ning haljasalade niitmiseks on vallal leping ühe kohaliku ettevõtjaga. Keskkonnateadlikkuse suurendamiseks on vallalehes ilmunud mitmeid artikleid jäätmekäitlusest ja reoveeprobleemidest.

Valla heakorralduskomisjoni ettepanekul said mastivimplid Ämbra A ja O kauplus, perekond Talviste Pihlaka talu Ammuta külas, perekond Kallase Kirikumäe talu Esna külas ning Pikk tn 24 Esnas.

Ettevõtlus ja töäjõud

Suvel lõpetas tegevuse Peetri endises sööklas tegutsenud Soya Foods Baltic OÜ. Volikogule ja avalikkusele on tutvustatud Peetri alevikku ja Ataste külas turismikompleksi rajamise ideed.

Turism

Loodud on sihtasutus Järva Peetri Arendus.

Vallal on sõlmitud käsundusleping Kilplane OÜ-ga. Teemapark sai PRIA-lt ka 1,5 miljonit toetust Müüsleri pargi servas oleva maakivihoone rekonstrueerimiseks Kilplaste Kojaks.

Koostöös Eesti Vabaõhumuuseumiga valmis detsembri lõpus Esna-Kareda miljööväärtusliku ala kaardirakendus ning vana vallamaja ümbruse hoolduskava.

Vabadussõja teemapargi arendamiseks on väljastatud ehitusluba Müüsleri külas Tiigi kinnistul asuva ait-kuuri rekonstrueerimiseks käsitöökojaks ja näitusehalliks ning määratud projekteerimistingimused laut-küüni projekteerimiseks muuseumihooneks.

Vald osaleb ka SA Põhja-Eesti Turism töös. Järvamaa Omavalitsuste Liidu esindaja selle sihtasutuse nõukogus on vallavanem Triin Pobbol.

Teed ja transport

2008. aastal remonditi Maleva, Põhja (kuni Sepa kinnistuni), Kauksi (Põhja tee haru), Öötla küla (Kadaka kinnistuni), Metsaserva (mahasõit), Uudismaa (mahasõit) ja Lõuna (prügikonteineri plats) teed. Rajati parkimisplats Peetri kooli juurde. Pooleli jäi kirikaia tee remont, mis jätkub 2009. aastal.

Aprillis sõlmis vald lepingu SMR Teed AS-iga teede aastaringseks hooldamiseks. Leping lõpetati pooltevahelisel kokkuleppel detsembris. 17. detsembrist teostab lumetõrjetõid OÜ Impeerium.

Vald on asunud maaomanikega sõlmima eratee avaliku kasutamise lepinguid, mille sõlmimise järel läheb tee hooldamise kohustus üle vallale.

Veevarustus ja kanalisatsioon

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuste osutamiseks on sõlmitud leping AS-iga Paide Vesi.

Ühisvee- ja kanalisatsioonüsteemide rekonstrueerimiseks osales vald Põltsamaa-Pedja veemajandusprojekti töös. Stigisel valmis OÜ Vetepere poolt Peetri aleviku reoveepuhastusjaama rekonstrueerimise eelprojekt ning taotlus rekonstrueerimiseks esitati Keskkonnainvesteeringute Keskusele.

Hajaasutuse veeprogrammi raames said 3 perekonda uued kaevud.

Kommunaalmajandus

Peetri alevikus on kütteoperaator SW Energia. Tänavu on seatud korteriomandid 6. ja 8. majal Peetris ning Viru majal Öötla külas. Alustatud on ka 9. maja korteriomandi seadmisega ning vajalike dokumentide kogumisega.

Välja 8, 10 ja 12 on saanud majade valitsejad.

Jäätmekäitlus

Jäätmekäitluse korraldamiseks on tehtud koostööd AS-iga Väätša Prügila, Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse, MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsiooni ning Ragn-Sells AS-iga. Alates jaanuarist kehtib jäätmete sorteerimise nõue ning alates 1. märtsist korraldatud jäätmevedu, mille kohaselt on loetud liitunuks kõik valla kinnistuomanikud, kes pole vallavalitsusele esitanud vastavat taotlust mitteliitumiseks. Vallavalitsus on vabastanud korraldatud jäätmeveost täielikult 95 kinnistuomanikku ning harvema tühjenussageduse võimalus on antud 41 jäätmevaldajale.

Algatatud on valla jäätmekava ajakohastamine.

Korraldati ohtlike jäätmete ning elektri- ja elektroonikajäätmete kogumisring.

Tervishoid ja sotsiaalne kaitse

Perearstina tegutseb Sirje Reinlo. Kevadel suleti kohalik haruapteek.

Muudetud on sotsiaaltoetuste maksmise korda. Uue korra kohaselt õnnitletakse vallas juubilare vanuses 70; 75; 80; 85; 90 ja üle 90 igal aastal (õnnitluskaart + lilled + 300.- krooni). Makstakse sünnitoetust, mis on ette nähtud lapse sünni korral emale, kes on enne lapse sündi olnud Kareda valla elanike registris vähemalt üks aasta ja laps on kantud Kareda valla registrisse lapse 1-aastaseks saamisel. Samuti on ette nähtud toetus Peetri Põhikoolis 1. klassi minevatele lastele.

Kultuur ja sport

Valla koostöö Järva-Peetri kogudusega on olnud väga hea.

Rekreatsioonivõimaluste parandamiseks töötavad vallas mitmed huviringid (kunsti-, tantsu-, spordiringid). Valla sportlased on edukalt esindanud valda erinevatel spordivõistlustel.

On tehtud ettevalmistusi Peetri alevikku spordiväljakute rajamiseks.

Noortekeskus on avatud kolmel päeval nädalas.

Muusikakoolis õppivatele lastele makstakse toetust 70 % muusikakooli kohamaksust.

Külade tegevus on olnud aktiivne ning külaseltsid on kasutanud võimalust taotleda raha valla külaliikumise korra alusel.

Valminud on Peetri küla arengukava.

Haridus

Alustati lasteaia renoveerimise I etapiga.

Peetri Põhikooli õpilased on edukalt esinenud mitmetel võistlustel ja olümpiaadidel.

Koostöös Järvamaa Ühistranspordi Keskusega on tagatud õpilastransport.

Arengukava täitmine 2009.a.

Kogukond ja territoorium

Üldeesmärk: valla rahvaarvu püsijäämise tagamine .

Tegevus: Vald osales mitmete erinevate mittetulundusühenduste, aktsiaseltside ja sihtasutuste töös (eraldised 23 tuhat krooni); Vallaleht kui peamine infokandja ilmus 12 korda aastas (59 tuhat krooni). Aprillis alustas taas kauplusauto (10 tuhat krooni).

Üldeesmärk: Kareda Valla Maja lõplik väljaehitamine

Tegevus: Kareda Valla Raamatukogu avalik internetipunkt sai projektiga 3 arvutit ning kogu Kareda Valla Maja wifi ala. Rajati automaatne tulekahjusüsteem Kareda Valla Maja keldrikorrusele (kokku majanduse haldamine 905 tuhat krooni).

Turvalisus

Üldeesmärk: Kuritegevuse ennetamine

Tegevus: Vald on alustanud vabatahtlike abiga Peetri abikomando loomisega. Leping Lääne-Eesti Päästkeskusega sõlmitakse 2010. aastal. Samuti on loodud esimene Naabrivalve sektor. Müüslaris, Esnas ja Peetris põles tänavavalgustus (28 tuhat krooni).

Maakasutus ja planeeringud

Üldeesmärk: riigilt arendusmaade taotlemine, mida kasutatakse elamuehituses ja ettevõtluses

Tegevus: Kehtestati Kareda valla üldplaneering, mis määrab ära ruumilise arengu ja maakasutuse suunad ning põhimõtted aastani 2017. Valla munitsipaalomandisse on taotletud 3 maaüksust (26 tuhat krooni).

Keskkond – ilus ja puhas vald

Üldeesmärk: ilus ja puhas vald

Tegevus: Valla kalmistute hooldamiseks on vallal leping EELK Järva-Peetri kogudusega (165 tuhat krooni) ning haljasalade niitmiseks ühe kohaliku ettevõtjaga (93 tuhat krooni).

Turism

Üldeesmärk: hästi toimiv ja valla piire ületav turismivõrgustik.

Tegevus: Vallal on sõlmitud käsundusleping Kilplane OÜ-ga.

Teed ja transport

Üldeesmärk: vallateed on heas korras

Tegevus: Valmis kirikaia tee, mis 2008. aastal pooleli jäi. Teid hooldab OÜ Impeerium. Vald on sõlminud eratee avaliku kasutamise lepinguid. Valmis teeregister, kuhu märgitud kõik kohalikud ja erateed (kokku vallateede ja –tänavate korrashoiuks 252 tuhat krooni).

Üldeesmärk: mugav ja hästitoimiv bussiliiklus

Tegevus: Koostöös Järvamaa Ühistranspordi Keskusega on tagatud õpilastransport (dotatsioon 223 tuhat krooni).

Veevarustus ja kanalisatsioon

Üldeesmärk: korras veevärk

Tegevus: Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuste osutamiseks on sõlmitud leping AS-iga Paide Vesi. Ühisvee- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimiseks osales vald Põltsamaa-Pedja veemajandusprojekti töös. Hajaasustuse veeprogrammi raames said 2 perekonda uued kaevud (48 tuhat krooni).

Kommunaalmajandus

Üldeesmärk: hästitoimiv soojavarustus Peetri alevikus

Tegevus: Peetri alevikus on kütteoperaator SW Energia.

Üldeesmärk: kortermajade elu korraldamine on organiseerunud.

Tegevus: Alustatud on korteriühistu loomisega Välja 10 majas. Välja 8 majale on valitud valitseja.

Jäätmekäitlus

Üldeesmärk: korraldatud jäätmeveo rakendamine, jäätmete üleandmise kogumisvõrgustike loomine

Tegevus: Jäätmekäitluse korraldamiseks on tehtud koostööd AS-iga Väätsa Prügila, Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse, MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsiooni ning Ragn-Sells AS-iga. Vallavalitsus on vabastanud korraldatud jäätmeveost täielikult 35 kinnistuomanikku ning harvema tühjendussageduse võimalus on antud 49 jäätmevaldajale. Ajakohastatud on valla jäätmekava. Korraldati ohtlike jäätmete ning elektri- ja elektroonikajäätmete kogumisring. Toimis korraldatud olmejäätmevedu. (Kokku jäätmekäitlus 2 tuhat krooni).

Tervishoid ja sotsiaalne kaitse

Üldeesmärk: valla elanike toimetulekuoskus on kõrge, mis on saavutatud järjekindla töö tulemusena.

Tegevus: Sotsiaaltoetuste maksmise korra alusel on määratud mitmeid toetusi (kokku erinevad toetused 109 tuhat krooni). Tasuti hooldekodudes elavate vallakodanike hooldustasu (254 tuhat krooni). Maksti toimetulekutoetusi (73 tuhat krooni) ja hooldajatoetusi (44 tuhat krooni).

Kultuur ja sport

Üldeesmärk: vallas on head vaba aja veetmise võimalused, toimub kultuuri- ja spordialane tegevus

Tegevus: Valla koostöö Järva-Peetri kogudusega on olnud hea (eraldised 2,5 tuhat krooni). Rekreatsioonivõimaluste parandamiseks toimisid vallas mitmed huviringid (kunsti-, tantsu-, spordiringid). Valla sportlased esindasid edukalt valda erinevatel spordivõistlustel. Toetati spordiklubisid, milles tegutsevad valla elanikud (eraldised 10 tuhat krooni). Toimis Kareda Valla Raamatukogu (248 tuhat krooni), Peetri Rahvamaja (302 tuhat krooni) ja sporditegevus (190 tuhat krooni). Muusikakoolis õppivatele lastele maksti toetust 70 % muusikakooli kohamaksust (100 tuhat krooni). Külade tegevus oli aktiivne ning külaseltsid kasutasid võimalust taotleda raha valla külaliikumise korra alusel (12 tuhat krooni).

Haridus

Üldeesmärk: vallas tegutseb lasteaed ja põhikool

Tegevus: Renoveeritud on Peetri lasteaia elektripaigaldis (568 tuhat krooni). Peetri lasteaia tegutses üks rühm (kokku tegevuskulu 1 miljon 95 tuhat krooni). Maksti teiste omavalitsuste territooriumitel asuvates lasteaedades käivate laste eest kohamaksu (46 tuhat krooni). Peetri Põhikooli (kokku tegevuskulu 2 miljonit 494 tuhat krooni) õpilased esinesid edukalt mitmetel võistlustel ja olümpiaadidel. Maksti teiste omavalitsuste territooriumitel asuvates koolides käivate laste eest kohamaksu (208 tuhat krooni).

Arengukava täitmine 2010.a.

Kogukond ja territoorium

Üldeesmärk: valla rahvaarvu püsijäämise tagamine

Tegevus: Vald osales mitmete erinevate mittetulundusühenduste, aktsiaseltside ja sihtasutuste töös (eraldised 177 tuhat krooni). Vallaleht kui peamine infokandja ilmus 12 korda aastas (44 tuhat krooni).

Turvalisus

Üldeesmärk: Kuritegevuse ennetamine

Tegevus: 1. novembril sõlmis vallavalitsus, Lääne-Eesti Päästikeskus ning Päästeamet lepingu, millega loodi Peetri abikomando ning lepiti kokku selle rahastamises (6 tuhat krooni).

Maakasutus ja planeeringud

Üldeesmärk: riigilt arendusmaade taotlemine, mida kasutatakse elamuehituses ja ettevõtluses

Tegevus: Valla munitsipaalomandisse on taotletud 2 maaüksust

Keskkond

Üldeesmärk: ilus ja puhas vald

Tegevus: Valla kalmistute hooldamiseks on vallal leping MTÜ Järva-Peetri Püha Peetruse kogudusega (190 tuhat krooni) ning haljasalade niitmisteenust pakkus OÜ Mururoos (64 tuhat krooni).

Turism

Üldeesmärk: hästi toimiv ja valla piire ületav turismivõrgustik.

Tegevus: Vallal on sõlmitud käsundusleping MTÜ Kilplaste Gildiga Müüsleri pargi kasutamiseks ning Kiplaste teemapargi arendamiseks.

Teed ja transport

Üldeesmärk: vallateed on heas korras

Tegevus: Kohalikke teid hoiab lumest puhas OÜ Impeerium (387 tuhat). Riigipoolne rahastus kohalike teede hooldusest kulus lumalükkamise ning suvine teehooldus kannatas. Riigimaanteedest: peaaegu täielikult sai mustkatte Peetri-Järva-Jaani tee (tegemata osa tehakse ära 2011.a.), valmis uus ja senisest laiem Öötle sild ning Vodja külla tekkis uus Kurjavere bussipeatus.

Üldeesmärk: mugav ja hästitoimiv bussiliiklus

Tegevus: Koostöös Järvamaa Ühistranspordi Keskusega on tagatud õpilastransport (dotatsioon 204 tuhat krooni).

Veevarustus ja kanalisatsioon

Üldeesmärk: korras veevõrk

Tegevus: Ühisveevõrgi ja –kanalisatsiooni teenuste osutamiseks on sõlmitud leping AS-iga Paide Vesi. Ühisvee- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimiseks osaleb vald Põltsamaa-Pedja veemajandusprojekti töös. On tehtud ettevalmistustöid selleks, et saaks renoveerida Peetri aleviku vee- ja kanalisatsioonisüsteemid ning biopuhast. Jätkus ka hajaasustuse veeprogramm, mille raames saab lisaraha erakaevude rajamiseks (kokku 131 tuhat krooni).

Kommunaalmajandus

Üldeesmärk: hästitoimiv soojavarustus Peetri alevikus

Tegevus: Peetri alevikus on kütteoperaator SW Energia.

Üldeesmärk: kortermajade elu korraldamine on organiseerunud.

Tegevus: Seatud on korteriomand Välja 11 majale, mille on valitud ka valitseja.

Jäätmekäitlus

Üldeesmärk: korraldatud jäätmeveo rakendamine, jäätmete üleandmise kogumisvõrgustike loomine

Tegevus: Jäätmekäitluse korraldamiseks on tehtud koostööd AS-iga Väätša Prügila, Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse, MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsiooni ning Ragn-Sells AS-iga. Leping senise olmejäätmete vedajaga Ragn-Sells AS-iga lõppeb lähiajal ning kõik kinnistuomanikud, kes soovivad veel korraldatud olmejäätmeveost vabastust, peavad jaanuari keskpaigaks vallavalitsusega ühendust võtma. Korraldati ka ohtlike jäätmete ning elektri- ja elektroonikajäätmete kogumisring.

(Kokku jäätmekäitlus 1 tuhat krooni).

Tervishoid ja sotsiaalne kaitse

Üldeesmärk: valla elanike toimetulekuoskus on kõrge, mis on saavutatud järjekindla töö tulemusena.

Tegevus: Sotsiaaltoetuste maksmise korra alusel on määratud mitmeid toetusi (kokku erinevad toetused 73 tuhat krooni). Tasuti hooldekodudes elavate vallakodanike hooldustasu (199 tuhat krooni). Maksti toimetulekutoetusi (112 tuhat krooni) ja hooldajatoetusi (37 tuhat krooni).

Kultuur ja sport

Üldeesmärk: vallas on head vaba aja veetmise võimalused, toimub kultuuri- ja spordialane tegevus

Tegevus: Valla koostöö Järva-Peetri kogudusega on olnud hea (eraldised 10 tuhat krooni, Järva-Peetri kirikaia restaureerimine – 35 tuhat krooni (toetus Muinsuskaitseametilt)).

Rekreatsioonivõimaluste parandamiseks toimusid vallas mitmed huviringid (kunsti-, tantsu-, spordiringid). Valla sportlased esindasid edukalt valda erinevatel spordivõistlustel. Toimis Kareda Valla Raamatukogu (237 tuhat krooni), kultuuri- (80 tuhat krooni) ja sporditegevus (156 tuhat krooni).

Muusikakoolis õppivatele lastele maksti toetust 60 % muusikakooli kohamaksust (164 tuhat krooni).

Külade tegevus oli aktiivne ning külaseltsid kasutasid võimalust taotleda raha valla külaliikumise korra alusel (124 tuhat krooni).

Haridus

Üldeesmärk: vallas tegutseb lasteaed ja põhikool

Tegevus: Peetri lasteaia tegutses alates märtsist 2 rühma (kokku tegevuskulu 1 miljon 457 tuhat krooni).

Peetri Põhikooli (kokku tegevuskulu 2 miljonit 215 tuhat krooni) õpilased esinesid edukalt mitmetel võistlustel ja olümpiaadidel. Maksti teiste omavalitsuste territooriumitel asuvates koolides käivate laste eest kohamaksu (346 tuhat krooni).

Arengukava täitmine 2011.a.

Kogukond ja territoorium

Üldeesmärk: valla rahvaarvu püsijäämise tagamine

Tegevus: Vald osales mitmete erinevate mittetulundusühenduste, aktsiaseltside ja sihtasutuste töös (eraldised 9708€). Vallaleht kui peamine infokandja ilmus 12 korda aastas (3110€).

Turvalisus

Üldeesmärk: Kuritegevuse ennetamine

Tegevus: Vallavalitsus, Lääne-Eesti Päästkeskus ning Päästeamet sõlmisid lepingu Peetri abikomando rahastamiseks (866 €).

Maakasutus ja planeeringud

Üldeesmärk: riigilt arendusmaade taotlemine, mida kasutatakse elamuehituses ja ettevõtluses

Tegevus: Valla munitsipaalomandisse on taotletud 1 maaüksus

Keskkond – ilus ja puhas vald

Üldeesmärk: ilus ja puhas vald

Tegevus: Valla kalmistute hooldamiseks on vallal leping MTÜ Järva-Peetri Püha Peetruse kogudusega (4872€) ning haljasalade niitmisteenust pakkus OÜ Mururoos (3196€).

Turism

Üldeesmärk: hästi toimiv ja valla piire ületav turismivõrgustik.

Tegevus: Vallal on sõlmitud käsundusleping MTÜ Kilplaste Gildiga Müüsleri pargi kasutamiseks ning Kiplaste teemapargi arendamiseks.

Teed ja transport

Üldeesmärk: vallateed on heas korras

Tegevus: Kohalikke teid hoiab lumest puhas OÜ Impeerium (47 814€). Riigipoolne rahastus kohalike teede hooldusest kulus lumalükkamise ning suvist teehooldust ei tehtud. Riigimaanteedest: täielikult sai mustkätte Peetri-Järva-Jaani tee.

Üldeesmärk: mugav ja hästitoimiv bussiliiklus

Tegevus: Koostöös Järvamaa Ühistranspordi Keskusega on tagatud õpilastransport (dotatsioon 34 313€).

Veevarustus ja kanalisatsioon

Üldeesmärk: korras veevõrk

Tegevus: Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuste osutamiseks on sõlmitud leping AS-iga Paide Vesi. Ühisvee- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimiseks osaleb vald Põltsamaa-Pedja veemajandusprojekti töös. On tehtud ettevalmistustööd selleks, et saaks renoveerida Peetri aleviku vee- ja kanalisatsioonisüsteemid ning biopuhasti.

Kommunaalmajandus

Üldeesmärk: hästitoimiv soojavarustus Peetri alevikus

Tegevus: Peetri alevikus on kütteoperaator SW Energia.

Jäätmekäitlus

Üldeesmärk: korraldatud jäätmeveo rakendamine, jäätmete üleandmise kogumisvõrgustike loomine

Tegevus: Jäätmekäitluse korraldamiseks on tehtud koostööd AS-iga Väätsa Prügila, Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse, MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsiooni ning AS-iga Veolia Keskkonnateenused. Korraldati ka ohtlike jäätmete ning elektri- ja elektroonikajäätmete kogumisring (Kokku jäätmekäitlus 64€).

Tervishoid ja sotsiaalne kaitse

Üldeesmärk: valla elanike toimetulekuoskus on kõrge, mis on saavutatud järjekindla töö tulemusena.

Tegevus: Sotsiaaltoetuste maksmise korra alusel on määratud mitmeid toetusi (kokku erinevad toetused 4 195€). Tasuti hooldekodudes elavate vallakodanike hooldustasu (36 196). Maksti toimetulekutoetusi (12 140€) ja hooldajatoetusi (954€).

Kultuur ja sport

Üldeesmärk: vallas on head vaba aja veetmise võimalused, toimub kultuuri- ja spordialane tegevus

Tegevus: Rekreatsioonivõimaluste parandamiseks toimusid vallas huviringid (tantsu-, spordiringid). Toimis Kareda Valla Raamatukogu (11 434€), kultuuri- (4 077€) ja sporditegevus (6 704). Muusikakoolis õppivatele lastele maksti toetust 60 % muusikakooli kohamaksust (5 428€).

Haridus

Üldeesmärk: vallas tegutseb lasteaed ja põhikool

Tegevus: Vallas tegutses Peetri lasteaed (kokku tegevuskulu 91 610€) ja Peetri Põhikool (kokku tegevuskulu 134 382). Maksti teiste omavalitsuste territooriumitel asuvates koolides käivate laste eest kohamaksu (43 432€).

Arengukava täitmine 2012

Üldeesmärk:

Tegevus:

Üldeesmärk:

Tegevus:

Üldeesmärk:

Tegevus:

Arengukava täitmine 2013

Kohalik omavalitsus

Üldeesmärk: Koostöösidemed ja välissuhtlus teiste omavalitsustega

Tegevus: Vald osaleb mitmete erinevate mittetulundusühenduste, aktsiaseltside ja sihtasutuste töös. Vallal on oma esindaja Järvamaa Omavalitsuste Liidus, Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuses, Järvamaa Ühistranspordikeskuses, AS-is Väätsa Prügila, AS-is Järvamaa Haigla, MTÜ-s Súdamaa Vabavald, MTÜ-s Järva Arengu Partnerid (JAP).

Üldeesmärk: Elanike ja nende ühenduste kaasatus ja toimiv osalusdemokraatia valla juhtimise kõigil tasanditel ning tulemuslik koostöö partneritega

Tegevus: Kohalike omavalitsuste teenusportaali arendamine. Vallalehe edasiarendamine.

Ettevõtlus

Üldeesmärk: ettevõtlikkust, innovaativsust ja keskkonnasõbralikkust väärtustav ettevõtluskeskkond

Tegevus:

Infrastruktuur

Üldeesmärk: kvaliteetne ja turvaline teedevõrk ning toimiv ühistransport

Tegevus: Koostöös Järvamaa Ühistranspordi Keskusega on tagatud õpilastransport (dotatsioon €)

Üldeesmärk: korrastatud avalikud pargid, haljasalad

Tegevus: Toimuvad iga-aastased koristamise talgud.

Üldeesmärk: Puhas ja säästev keskkond

Tegevus: Osteti ja paigaldati juurde prügikaste. Jäätmekäitluse korraldamiseks on tehtud koostööd AS-iga Väätsa Prügila, Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse, MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsiooni ning AS Eesti Keskkonnateenusega. Korraldati ohtlike jäätmete ning elektri- ja elektroonikajäätmete kogumisring. Toimis korraldatud olmejäätmevedu. (Kokku jäätmekäitus eurot) Peetri keskkonnajaam asub Peetris töökoja platsil.

Üldeesmärk: Korras veevärk

Tegevus: Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuste osutamiseks on sõlmitud leping AS-iga Paide Vesi.

Üldeesmärk: Korrastatud kalmistud

Tegevus: Valla kalmistud on hooldatud ning haljasalade niitmiseks on vallal leping kohaliku ettevõtjaga.

Üldeesmärk: kaasaegsed elamistingimused, korrastatud ja kaasajastatud munitsipaalehitised

Tegevus:

Vaba aeg, kultuur ja religioon

Üldeesmärk: Mitmekesised vabaaja veetmise võimalused

Tegevus: Muusikakoolis õppivatele lastele maksti toetust 60 % muusikakooli kohamaksust (€).

Üldeesmärk: ajaloo- ning kultuuripärandi säilitamine ja kaitsmine, toimiv turismivõrgustik

Tegevus:

Haridus ja noorsootöö

Üldeesmärk: kvaliteetset haridust pakkuv kaasaegne haridusasutus Peetri Kool

Tegevus: Vallas tegutseb Peetri lasteaed (kokku tegevuskulu €) ja Peetri Põhikool (kokku tegevuskulu €). Maksti teiste omavalitsuste territooriumitel asuvates koolides käivate laste eest kohamaksu (€).

Üldeesmärk: mitmekesine, noorte vajadustest lähtuv noorsootöö

Tegevus:

Sotsiaalhoolekanne, elanike tervis ja turvalisus

Üldeesmärk: Tervist toetav elukeskkond

Tegevus: Perearstina tegutseb Sirje Reinlo. Sotsiaaltoetuste maksmise korra alusel on määratud mitmeid toetusi (kokku erinevad toetused eurot). Tasuti hooldekodudes elavate vallakodanike hooldustasu (eurot). Maksti toimetulekutoetusi (eurot) ja hooldajatoetusi (eurot).

Üldeesmärk: Turvaline vald

Tegevus: Kaitseliidu Peetri rühma tegevust on toetatud (€). Valla abipolitseinike tasustati (€). Koostati valla riskianalüüs.

Arengukava täitmine 2014

Kohalik omavalitsus

Üldeesmärk: Kohaliku omavalitsuse organisatsiooni arendamine

Tegevus:

Üldeesmärk: Koostöö sidemed ja välissuhtlus teiste omavalitsustega

Tegevus: Vald osaleb mitmete erinevate mittetulundusühenduste, aktsiaseltside ja sihtasutuste töös. Vallal on oma esindaja Järvamaa Omavalitsuste Liidus, Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuses, Järvamaa Ühistranspordikeskuses, AS-is Väätsa Prügila, AS-is Järvamaa Haigla, MTÜ-s Súdamaa Vabavald, MTÜ-s Järva Arengu Partnerid (JAP).

Üldeesmärk: Elanike ja nende ühenduste kaasatus ja toimiv osalusdemokraatia valla juhtimise kõigil tasanditel ning tulemuslik koostöö partneritega

Tegevus: Kohalike omavalitsuste teenusportaali arendamine. Vallalehe edasiarendamine.

Ettevõtlus

Üldeesmärk: ettevõtlikkust, innovaativsust ja keskkonnasõbralikkust väärtustav ettevõtluskeskkond

Tegevus:

Infrastruktuur

Üldeesmärk: kaasaegne, kvaliteetset elukeskkonda tagav ja energiatõhus infrastruktuur

Tegevus:

Üldeesmärk: korrastatud Kareda Valla Maja - valla keskus, mitmekesised vaba ja veetmise võimalused

Tegevus:

Üldeesmärk: kvaliteetne ja turvaline teedevõrk ning toimiv ühistransport

Tegevus: Teed on heas korras. Koostöös Järvamaa Ühistranspordi Keskusega on tagatud õpilastransport (dotatsioon €)

Üldeesmärk: korrastatud avalikud pargid, haljasalad

Tegevus: Toimuvad iga-aastased koristamise talgud.

Üldeesmärk: puhas ja säästev keskkond

Tegevus: Osteti ja paigaldati juurde prügikaste. Jäätmekäitluse korraldamiseks on tehtud koostööd AS-iga Väätša Prügila, Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskuse, MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsiooni ning AS Eesti Keskkonnateenusega. Korraldati ohtlike jäätmete ning elektri- ja elektroonikajäätmete kogumisring. Toimis korraldatud olmejäätmevedu. (Kokku jäätmekäitus eurot) Peetri keskkonnajaam asub Peetris töökoja platsil.

Üldeesmärk: korras veevõrk

Tegevus: Ühisveevõrgi ja –kanalisatsiooni teenuste osutamiseks on sõlmitud leping AS-iga Paide Vesi.

Üldeesmärk: korrastatud kalmistud

Tegevus: Valla kalmistud on hooldatud ning haljasalade niitmiseks on vallal leping kohaliku ettevõtjaga.

Vaba aeg, kultuur, religioon

Üldeesmärk: mitmekesised vaba aja veetmise võimalused

Tegevus: Muusikakoolis õppivatele lastele maksti toetust 60 % muusikakooli kohamaksust (€).

Üldeesmärk: Elanike tugev ühtekuuluvustunne ja aktiivne ühistegevus

Tegevus:

Üldeesmärk: ajaloo- ning kultuuripärandi säilitamine ja kaitsmine, toimiv turismivõrgustik

Tegevus:

Haridus ja noorsootöö

Üldeesmärk: kvaliteetset haridust pakkuv kaasaegne haridusasutus Peetri Kool

Tegevus: Vallas tegutseb Peetri lasteaed (kokku tegevuskulu €) ja Peetri Põhikool (kokku tegevuskulu €). Maksti teiste omavalitsuste territooriumitel asuvates koolides käivate laste eest kohamaksu (€).

Üldeesmärk: mitmekesine, noorte vajadustest lähtuv noorsootöö

Tegevus:

Sotsiaalhoolekanne, elanike tervis ja turvalisus

Üldeesmärk: tervist toetav elukeskkond

Tegevus: Perearstina tegutseb Sirje Reinlo. Sotsiaaltoetuste maksmise korra alusel on määratud mitmeid toetusi (kokku erinevad toetused eurot). Tasuti hooldekodudes elavate vallakodanike hooldustasu (eurot). Maksti toimetulekutoetusi (eurot) ja hooldajatoetusi (eurot).

Üldeesmärk: Turvaline vald

Tegevus: Kaitseliidu Peetri rühma tegevust on toetatud (€). Valla abipolitseinike tasustati (€). Koostati valla riskianalüüs.